

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (D. Racoviță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, G. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

30 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către Gheorghii Olei,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olei împotriva lui Gheorghii Olei, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Gheorghii Olei împotriva hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, și a deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 29 noiembrie 2017, Maria Olei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghii Olei, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ungheni, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și încasarea în beneficiul său a pensiei pentru întreținerea copiilor minori, în mărime de 1200 de lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu data adresării în judecată și până la atingerea majoratului de către copii.

Prin hotărârea din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Olei.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Maria Olei și Gheorghii Olei, înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă de către primăria satului Manoilești, raionul Ungheni, sub nr. 26, la 17 septembrie 2010.

S-a stabilit domiciliul copiilor XXXXXX, născută la XXXXXX, și XXXXXX, născut la XXXXXX, cu mama Maria Olei.

S-a încasat din contul lui Gheorghii Olei în beneficiul Mariei Olei, pensia pentru întreținerea copilului XXXXXX, născută la XXXXXX, 1 100 lei, lunar, și copilului XXXXXX, născut la XXXXXX, 900 lei, lunar, începând cu 29 noiembrie 2017 și până la atingerea majoratului de către copii.

S-a încasat din contul lui Gheorghii Olei, la bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 720 de lei.

S-a respins acțiunea în partea încasării diferenței pensiei de întreținere a copiilor ca fiind neîntemeiată și în partea încasării cheltuielilor de judecată formate din achitarea taxei de stat și a serviciilor de asistență juridică ca fiind înaintată de o persoană neîmputernicită (f.d.35, 39-41).

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 08 mai 2018, Maria Olei a declarat apel împotriva hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, solicitând casarea acesteia în partea privind respingerea pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu rejudecarea cauzei și admiterea acesteia în cuantumul indicat de 3150 de lei (f.d.46-47).

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Maria Olei, s-a casat hotărârea din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, în partea respingerii pretenției de încasare a cheltuielilor de judecată și în această parte s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a încasat din contul lui Gheorghi Olei în beneficiul Mariei Olei, cheltuielile de judecată în sumă de 140 lei, cu titlu de taxă de stat, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și în sumă de 3 000 lei, cheltuielile de asistență juridică, în total, suma de 3 140 lei. În rest, hotărârea din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, s-a menținut (f.d.57-65).

La 17 februarie 2023, Gheorghi Olei a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, în partea ce ține de încasarea din contul său în beneficiul Mariei Olei a pensiei pentru întreținerea copiilor, cu încasarea de la Maria Olei în beneficiul său a cheltuielilor suportate în legătură cu plata pensiei de întreținere, taxei de stat, asistenței juridice, în sumă de 5 000 de lei (f.d.73-74).

La 12 aprilie 2023, Gheorghi Olei a depus cerere suplimentară la cererea de revizuire înaintată la 17 februarie 2023, prin care a solicitat anularea datoriei formate ca restanță la plata pensiei pentru întreținerea copiilor minori din 10 ianuarie 2020 până în prezent, în sumă de 66 533,33 lei, restituirea sumelor de bani achitați în contul pensiei pentru întreținerea copiilor minori, începând cu 29 noiembrie 2017 până la 01 ianuarie 2022, în sumă de 41 633 lei, și încasarea din contul Mariei Olei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică acordată în mărime de 5000 de lei (f.d.100-101).

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Gheorghi Olei împotriva hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, și a deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.107-111).

La 29 mai 2023, Gheorghi Olei a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a hotărârii nr. 2- 1366/2017 din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, în partea ce ține de încasarea din contul său, în beneficiul Mariei Olei, pensia pentru întreținerea copiilor minori, și a încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și admiterea cererii sale de revizuire din 17 februarie 2023.

În motivarea recursului, recurentul a invocat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de revizuire, suplimentar menționând dezacordul cu încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, deoarece instanța de revizuire a respins cererea de revizuire stabilind că aceasta nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.449 lit. b) din Codul de procedură civilă, însă fără a ține cont de faptul că copiii

nu sunt ai lui, iar el a aflat despre asta întâmplător la începutul anului 2020. Or, în anul 2018 era convins că copii erau ai săi și nu a avut niciodată dubii în privința acestui fapt.

Subsecvent, recurentul a notat că hotărârea instanței de judecată privind contestarea paternității a devenit definitivă la 24 noiembrie 2022. Dacă ar fi cunoscut acest fapt după nașterea copiilor sau până la pronunțarea hotărârii de încasare a pensiei alimentare din 10 aprilie 2018, ar fi comunicat despre asta și înaintat pretenții la acel moment.

De altfel, recurentul a reiterat că la data emiterii hotărârii din 23 aprilie 2018, la cererea Mariei Olei împotriva sa privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare, nu a bănuțit că nu este tatăl biologic al copiilor minori, fapt despre care a aflat mai târziu de 10 aprilie 2018, când a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Ungheni privind încasarea pensiei de întreținere, iar hotărârea de contestare a paternității din 09 decembrie 2021 a devenit irevocabilă la 24 noiembrie 2022, motiv din care, în opinia sa, instanța ierarhic inferioară eronat a interpretat prevederile art. 449 lit.b) din Codul de procedură civilă.

În final, recurentul a indicat că recursul a fost depus în termen, deoarece încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu i-a fost expediată, întrucât în plicul expediat de Curtea de Apel Chișinău la 15 mai 2023, se afla scrisoarea de expediere a actului judecătoresc pe numele său, fiind anexată o altă decizie între alte părți, de aceasta luând cunoștință la 19 mai 2023 pe Portalul Instanțelor Judecătorești.

La 23 iunie 2023, în adresa Mariei Olei, avocatei Tamara Casian și a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ungheni a fost expediată copia cererii de recurs depusă Gheorghii Olei împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Gheorghii Olei, intimații nu a depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurent.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 aprilie 2023 și expediată părților, prin intermediul oficiului poștal la 03 mai 2023, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc, anexată la dosar (f.d.112), însă la caz, lipsește dovada de recepționare a acesteia de către recurentul Gheorghii Olei.

Astfel, recursul declarat de Gheorghii Olei la 29 mai 2023, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghii Olei, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se indică următoarele argumente.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Gheorghii Olei, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire a hotărârii din 10 aprilie 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central și a deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, argumentele invocate de către revizuentul Gheorghii Olei în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. Astfel, cererea de revizuire nu întrunește condițiile necesare de a fi examinată, prin prisma prevederilor art. 446-453 din Capitolul XXXIX al Codului de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reieșind din materialele cauzei și argumentele invocate în cererea de revizuire și recurs consideră justă concluzia instanței de revizuire privind respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire a deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău înaintată de Gheorghii Olei.

În argumentarea concluziei enunțate, instanța de recurs relevă că posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională.

Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În conformitate cu art.451 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Analizând materialele cauzei, argumentele invocate în cererea de revizuire a deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, depusă la 17 februarie 2023, de Gheorghii Olei și completată la 12 aprilie 2023, instanța de recurs constată că revizuentul și-a înaintat cererea de revizuire pe dispozițiile art.449 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, la care a anexat în calitate de probe copia hotărârii din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Ungheni, raportului de expertiză judiciară nr.20210500214 din 20 august 2021 și a deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, invocând ca temei faptul că, prin hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Ungheni a fost constatat că nu este tatăl biologic al copiilor, fiind exclus

din actul de stare civilă, la rubrica „tată”, respectiv nu mai are îndatorirea de a achita pensia pentru întreținerea copiilor, stabilită prin hotărârea din 10 aprilie 2018 a Judecătorei Ungheni, sediul Central și decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că temeiurile invocate nu sunt concludente și rezidă din interpretarea eronată a acestor prevederi legale.

Înscrisurile prezentate în susținerea cererii de revizuire nu pot constitui circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, în sensul temeiului de drept invocat, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Or, Gheorghi Olei nu a prezentat probe, care ar dovedi faptul că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale, până la și în timpul judecării cauzei, adică pentru a obține raportul de expertiză judiciară privind contestarea paternității copiilor minori XXXXXX și XXXXXX sau o hotărâre judecătorească cu privire la contestarea paternității.

Prin urmare, aspectele invocate în cererea de revizuire reflectă caracterul unor critici, prin care se urmărește retractarea unui act de dispoziție judecătoresc, revizuentul exprimându-și nemulțumirea față de soluția conținută în decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, în raport cu faptele constatate ulterior prin hotărârea din 09 decembrie 2023 a Judecătorei Ungheni.

Mai mult, prin cererea de revizuire depusă la 17 februarie 2023 și completată la 12 aprilie 2023, Gheorghi Olei a solicitat anularea datoriei formate ca restanță la plata pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori din 10 ianuarie 2020 până în prezent în sumă de 66 533,33 lei, restituirea sumelor de bani achitați în contul pensiei de întreținere a copiilor minori, începând cu data de 29 noiembrie 2017 până la 01 ianuarie 2022, în sumă de 41 633 lei, pretenții noi, care nu pot face obiectul unei cereri de revizuire deoarece nu au fost obiectul dedus judecării anterior.

Or, în conformitate cu art. 240 alin.(3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant, iar depunerea și soluționarea acestora la etapa de revizuire a actului judecătoresc al cărui obiect de examinare este distinct de pretențiile înaintate în cererea de revizuire, se va suprapune cu atribuțiile funcționale stabilite prin lege pentru instanța de fond și apel și, ca urmare, există riscul depășirii limitelor de competență prevăzute prin mandatul instituțional al instanței judecătorești de revizuire.

Așadar, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de revizuire că, cererea de revizuire a deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, depusă la 17 februarie 2023 de Gheorghi Olei și completată la 12 aprilie 2023, nu corespunde exigențelor prevăzute la art. 449 Cod de procedură civilă.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de revizuire, prin încheierea recurată cu privire la respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de revizuire legitim și întemeiat a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a deciziei irevocabile a Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, depusă la 17 februarie 2023 de Gheorghi Olei și completată la 12 aprilie 2023.

Or, argumentele invocate de revizuent nu cad sub incidența prevederilor art.449 lit. b) din Codul de procedură civilă, și ca rezultat indică la caracterul declarativ al cererii de revizuire, fiind lipsită de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului revizuentului cu soluția dată de instanța de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii.

Revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere că nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceiași chestiune nu este un temei de reexaminare.

O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cazul Roșca contra Moldovei).

În contextul dat, urmează a se preciza că admiterea cererii de revizuire ar contravine interesului superior al copiilor și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cu titlu subsidiar, Completul de judecată enunță că reieșind din esența principiului disponibilității în procesul civil, Gheorghi Olei este în drept de a înainta o acțiune civilă ce derivă din hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 decembrie 2021.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul declarat de Gheorghi Olei, cu menținerea încheierii din încheierii din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Gheorghi Olei.

Se menține încheierea din 25 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olei împotriva lui Gheorghi Olei, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și

Protecție a Familiei Ungheni, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc